Петта година
44 број
Anul 5, Numărul 44

25 Март 2005
25 Martie 2005

MACEDONEANUL
МАКЕДОНЕЦОТ

Asociația Macedonenilor din România
Друштвото на Македонците од Романија

МАКЕДОНЦИТЕ ОД РОМАНИЈА ЈА ПОСЕТИЈА ЗЕМЈАТА НА СВОИТЕ ПРЕДЦИ

На почетокот на месец февруари 2005, во седиштето на Друштвото на Македонците од Романија пристигна една покана за Госпогицата претеник Лиана Думитреску од страна на Културниот Центар "Скрб и утеха" од Скопје, преку која беше замолена да учествува заедно со два други члена на друштвото на културните манифестации посветени на фестивалот "Дионисови чествувања '2005".

Одговорајки позитивно на поканата, во периодот од 22 – 27 февруари 2005 делегација на Друштвото на Македонците од Романија предводена од госпогицата пратеник Лиана Думитреску ја посети Република Македонија и учествуваше на културните манифестации посветени на фестивалот "Дионисови чествувања '2005"

Беше една, особена можност за членовите на Друштвото на Македонците од Романија да ги видат бреговите од каде што заминале нивните предци за да запоседнат во Романија пред стотици години и да се сретнат со македонците дојдени од сите страни на светот.

Лаура Рогобете.

Во продолжение ви претставуваме интервиуто дадено од страна на Лиана Думитреску, потпретседател на ДМР и пратеника на македонците од Романија, весником "Утрински Весник" – по повод посетата на Република Македонија во периодот 21 – 27 февруари 2005.

Македонците од Романија трагаат по своите корени

Потомците на македонските печалбари заминати во Влашко пред неколку века го препознаваат сопствениот идентитет. Македонците во Романија имаат свој пратеник во романското собрание, а како малцинство официјално се признати во 2000 година

Македонското малцинство во Романија ги има сите права што ги уживаат малцинствата во оваа држава. Во Уставот официјално е признато во 2000 година, заедно со уште 18 други малцинства и околу 80 етнички групи. Тие имаат и свој претставник во романското собрание. Лиана Думитреску, потпретседател на Друштвото, неколку години како пратеник во парламентот се бори за остварување на правата на Македонците.

Уставот на Романија им дава право на сите малцинства да имаат по еден претставник во парламентот, без разлика колкав е нивниот број. Бидејќи и ние сме признати како малцинство, се стекнавме со тоа право. На последниот попис како Македонци се декларираа околу 700 Македонци, но тој број не е конечен. Нив ги има многу повеќе. Според нашите согледувања, сметаме дека во Романија има најмалку 15.000 Македонци кои потекнуваат од македонските простори, вели Думитреску.

Друштвото на Македонците е формирано во 2000 година. Од тој момент почна да се буди македонството кај сите оние чии предци пред неколку векови како печалбари стасале во Романија. Сега Друштвото има околу 1.400 члена, што е речиси двојно повеќе од бројот на декларираните Македонци за време на пописот.

- Од ден на ден кај многумина се буди чувството за своите корени, така што секојдневно бројот на тие што се определуваат како Македонци е сѝ поголем. Следниот попис се надеваме дека ќе бидеме четири до пет пати помногубројни, зашто пописот е нешто повеќе од зачленување во друштво. Власта треба да си ја преземе одговорноста затоа што е многу сериозна и многу е битно декларирањето на етничкиот идентитет на граѓаните. Меѓутоа, на Македонците во Романија, кои биле многу разочарани од сопствената судбина и кои поминале низ најзралични владеења, сега им е многу тешко да ја преземат врз себе одговорноста за сопствениот идентитет и да се препознаат. Досега нашата работа како друштво е многу успешна и многу битна. Работиме секојдневно на

MACEDONENII DIN ROMÂNIA AU VIZITAT ŢARA STRĂMOŞILOR LOR

La începutul lunii februarie 2005, la sediul Asociaţiei Macedonenilor din România a sosit o invitaţie pentru Liana Dumitrescu, deputat al AMR, din partea Centrului Cultural “Skrb i Uteha” din Skopje, prin care aceasta era rugată să participe împreună cu alţi doi membri ai organizaţiei la manifestările culturale prilejuite de festivalul “Dionisovi Cestvuvania - 2005”.

Răspunzând pozitiv invitaţiei, în perioada 22-27 februarie 2005 o delegaţie a Asociaţiei Macedonenilor din România condusă de către Liana Dumitrescu a vizitat Republica Macedonia şi a participat la manifestările culturale prilejuite de festivalul “Dionisovi Cestvuvania - 2005”.

A fost un prilej deosebit pentru membrii Asociaţiei Macedonenilor din România de a vedea meleagurile de pe care au plecat strămoşii lor cu sute de ani în urmă, pentru a se stabili în România, şi de a se întâlni cu macedoneni veniţi din toate colţurile lumii.

Laura Rogobete

Vă prezentăm în continuare interviul acordat de Liana Dumitrescu, vicepreşedinte AMR şi deputat al macedonenilor din România, ziarului “Utrinski Vesnik - Curierul de dimineaţă” - cu ocazia vizitei în Republica Macedonia în perioada 22-27 februarie 2005.

Macedonenii din România îşi caută rădăcinile

Urmaşii macedonenilor care au plecat să muncească în Valahia acum câteva veacuri îşi recunosc propria identitate. Macedonenii din România au un deputat în Parlamentul României, iar ca minoritate sunt recunoscuţi oficial din anul 2000.

Minoritatea macedonenilor din România are toate drepturile de care se bucură minorităţile în această ţară. Conform Constituţiei României ea este recunoscută oficial din anul 2000, împreună cu alte 18 minorităţi şi aproximativ 80 de grupuri etnice. Acestea au reprezentantul lor în Parlamentul României, Liana Dumitrescu, vicepreşedintele Asociaţiei Macedonenilor din România, ca deputat în parlamentul românec se luptă pentru îndeplinirea drepturilor macedonenilor din această ţară.

“Constituţia României acordă dreptul tuturor minorităţilor să aibă un repezentant în parlament, indiferent de cât de mare este minoritatea respectivă. Întrucât şi noi suntem recunoscuţi ca minoritate, am câştigat acest drept. La ultimul recensământ s-au declarat aproape 700 de macedoneni, dar acest număr nu este definitiv. Macedoneni în România sunt mult mai mulţi. Conform observaţilor noastre, considerăm că în România există cel puţin 15.000 de macedoneni proveniţi din teritoriile macedonene”, spune Liana Dumitrescu.

Asociaţia Macedonenilor din România s-a format în anul 2000. Din acel moment începe să se trezească macedonismul (sentimentul macedonean) la toţi aceia ai căror înaintaşi acum câteva secole au venit în România pentru a munci. În acest moment Asociaţia Macedonenilor din România are în jur de 1.400 de membrii, ceea ce este aproximativ mai mult decât dublul numărului de macedoneni declaraţi la recensământ.

Din zi în zi, la mai mulţi etnici macedoneni se dezvoltă un sentiment pentru rădăcinile lor, astfel încât în fiecare zi numărul acelora care se definesc ca macedoneni e din ce în ce mai mare. Sperăm ca la recensământul viitor numărul celor declaraţi să fie de patru cinci ori mai mare, pentru că declararea la recensământ este mai importantă decât înscrierea în rândurile asociaţiei. Conducerea ţării trebuie să-şi asume responsabilitatea pentru că declararea identităţii etnice a cetăţenilor este un lucru foarte serios şi important. Dealtfel, pentru etnicii macedoneni din România, care au fost foarte dezamăgiţi de propria soartă şi care au trecut prin diferite conduceri ale ţării, acum le este foarte greu să ia asupra lor responsabilitatea propriei identităţi şi să se declare ca atare. Până acum activitatea noastră ca asociaţie este încununată de succes şi foarte importantă. În fiecare zi lucrăm ca

тоа да им објасниме на луѓето за тоа што се навистина тиееи, вели Лиана Думитреску.

Нејзините предци потекуваат од Охридско, но таа не знае точно од кое место. Романското име Лиана вели дека е аналогно на македонското име Билјана. Презимето је романска транскрипција и произлегува од името на еден нејзин предок. Кога прадедото Димитар дошол во Романија немал презиме, а Думитреску всушност значело синот на Димитар. Тоа била терминологија што ја користела властите во Влашко, како што тогаш ја викале Романија, кога ги заведувале новодојдените Македонци. А македонските печалбари во Влашко најмасовно заминувале во почетокот на 1800 година, меѓутоа има Македонци кои оваа држава ја откриле многу порано. Според Лиана Думитреску, постојат документи дека тие во Влашко доаѓале уште во 14 век. Еден таков документ од околу 1320 година, кој се наоѓа во архивите во Ватикан, најдобро го потврдува тоа. Во Романија и ден денес постоело и село со име Македонија, кое го основале Македонци.

Думитреску вели дека повеќето Македонци потекнуваат токму од тие старите печалбарски семејства, но дека има и бегалци од Егејска Македонија дојдени по Втората светска војна. Но, сите тие не биле вклучени во широката акција за осознавање на својот македонски идентитет. „Тие луѓе поминаа низ многу војни, многу владееења, комунистички затвори, и сега велат дека се Романци и дека нема потреба да спомнуваат што биле некогаш. Тоа е еден вид заштита на овие луѓе во однос на сопствениот животот. Тие сѐ уште го чувствуваат стравот од комунистичкиот режимми, нагласува Думитреску.

Таа раскажува дека македонските печалбари, главно, доаѓале на југот на Романија и се групирале во селата, но за време на комунизмот биле раселени низ целата држава. Политиката на комунистите била да ги растурат селата за да може да се формираат моќни комерцијални градови. Како и другите граѓани, и Македонците ги напуштиле руралните средини и заминале во индустријализираните центри. Таа смета дека тоа е главната причина што се загубил и македонскиот јазик. „Пред тоа во семејствата се зборуваше само македонски, но по преселбите на македонските семејства во градовите, каде што биле расфрлани во повеќе села, нивните деца не учеа никаков друг јазик освен романскиот. Јазикот најмногу е загубен меѓу 70-ите и 80-ите години на минатиот векки, вели оваа млада Македонка, која неодамна присуствуваше во Скопје на Дионисовите чествувања - Мину Угриновскааи.

Постоеле многу македонски мајстори коишто работеле на изградбата на црквите. Доаѓале и калуѓери од Атос, родени во Македонија, коишто во Романија основале повеќе манастири. Најзначајните манастири биле основани од Никодим од Тисмана, кој инаку бил роден во Прилеп, и тие низ историјата биле центри на отпорот спрема турското ропство. Тој ги изградил околу 1300 година и во нив официјален црковен јазик бил старословенскиот, а писмото кириличко.

- Најважна задача на нашето Друштво е да го зачуваме нашиот македонски идентитет, нашиот македонски јазик. Нашите постари баби и дедовци говореле на архаичен јазик, на јазикот што го зборувале нивните предци во родните места пред двесте години. До пред 60 години Македонците склучувале бракови исклучиво меѓу себе, со што најдобро се зачувувале јазикот и традицијата. И ден денес се паметат некои изреки од порано. Обично кога жените ќе се изнервирале тогаш велеле: да ти се невиди коренот охридски. До 1940 година се случувало луѓето во селата да не знаат романски јазик, да зборуваат само македонски, бидејќи биле само Македонци, особено жените, кои преку цел ден биле дома. Во последните 60-ти години имаше многу бракови романско-македонски. Некои постари луѓе сѐ уште го зборуваат тој јазик, но нив ги има сѐ помалку. Ние формиравме две дирекции: за зачувување на стариот македонски јазик, нешто што има научно значење за добивање на единствениот карактер на македонскиот јазик и дирекција за изучување на литературниот македонски јазик од страна на младите. Со тоа најдобро ќе го зачуваме

să explicăm oamenilor ce anume sunt ei cu adevărat, spune Liana Dumitescu.

Strămoşii săi provin din regiunea Ohrid, dar ea nu ştie precis din care loc. Despre numele său românesc de Liana, ea spune că este analogul numelui macedonean de Biliana. Prenumele său este transcrierea în limba română a numelui unuia dintre strămoşii săi. Când străbunicul său Dimitar a venit în România nu avea prenume, iar Dumitrescu a însemnat în esenţă fiul lui Dimitar. Aceasta era terminologia pe care o foloseau autorităţile în Valahia, care astăzi se numeşte România, când îi înregistrau pe nou veniţii macedoneni. Macedonenii care au venit ca să muncească în Valahia au sosit în special în jurul anului 1800, dar există şi macedoneni care au sosit aici mult mai devreme. Conform celor spuse de Liana Dumitrescu există documente care atestă că aceştia au sosit în Valahia încă din secolul al 14 - lea. Un astfel de document care datează din preajma anului 1320 şi care se găseşte în arhivele Vaticanului cel mai bine atestă acest lucru. În România şi în în ziua de astăzi există un sat cu numele de Macedonia pe care l-au întemeiat macedonenii.

Liana Dumitrescu mai povesteşte că majoritatea etnicilor macedoneni din România provin din aceste vechi familii care au venit în România să muncească, dar că există şi refugiaţi din partea Egeică a Macedoniei sosiţi după cel de al doilea Război Mondial. Dar, toţi aceştia nu au fost incluşi în ampla acţiune de conştientizare a identităţii lor macedonene. "Aceşti oameni au trecut prin multe războaie, au fost sub multe autorităţi, au fost în închisorile comuniste, şi acum spun că sunt români şi că nu este nevoie să-şi aducă aminte ce anume au fost în trecut. Aceasta este un fel de protecţie a acestor oameni în raport cu propria viaţă. Aceştia încă mai simt frica faţă de regimul comunist, spune Liana Dumitrescu.

Liana Dumitrescu povesteşte cum macedonenii care au venit ca să muncească în România, s-au aşezat în special în sudul ţării şi s-au grupat în sate, dar în timpul regimului comunist au fost mutaţi în toată ţara. Politica comuniştilor era să dărâme satele pentru a forma oraşe puternice din punct de vedere economic. Ca şi alţi cetăţeni, şi macedonenii au părăsit zonele rurale şi au plecat spre marile centre industrializate. Liana Dumitrescu consideră că aceasta a constituit principala cauză a pierderii limbii macedonene. "Înainte în familii se vorbea numai limba macedoneană, dar după strămutarea familiilor macedonene în oraşe, unde erau amestecaţi cu cei care veneau din mai multe sate, copii lor nu mai învăţau altă limbă în afara limbii române. Limba cel mai mult s-a pierdut în anii 70 şi 80 ai secolului trecut, spune această tânără macedoneancă, care nu demult a participat la Skopje la festivalul "Dionisovi cestvuvania - Minu Ugrinovscaia".

Au existat mulţi meşteri macedoneni care au lucrat la clădirea de biserici. Au venit şi călugări de la Muntele Athos, născuţi în Macedonia, care în România au întemeiat mai multe mânăstiri. Cele mai importante mânăstiri au fost întemeiate de Nicodim de la Tismana, care de altfel s-a născut la Prilep, şi ele au constituit de-a lungul istoriei centre ale rezistenţei împotriva jugului otoman. Acesta le-a clădit în jurul anului 1300, în ele limba oficială fiind salvona veche, iar scrierea chirilică.

"Cea mai importantă sarcină a asociaţiei noastre este păstrarea identităţii noastre macedoneane şi a limbi noastre macedonene. Bunicile şi bunicii noştri mai în vârstă vorbeau o limbă arhaică, o limbă pe care o vorbeau înaintaşii lor în locurile lor de baştină în urmă cu două sute de ani. Până acum 60 de ani macedonenii încheiau căsătorii numai în interiorul etniei, realizând astfel păstrarea limbii şi a tradiţiilor. Şi în zilele noastre s-au mai păstrat expresii din trecut. De obicei când femeile se enervau ele spuneau : Fi-ţi-ar neamul de la Ohrida." Până în anul 1940 se întâmpla ca lumea de la sate să nu ştie limba română, să vorbească numai limba macedoneană, fiindcă erau numai macedoneni, şi în special femeile care întreaga zi stăteau acasă. În ultimii 60 de ani s-au realizat multe căsătorii între români şi macedoneni. Unii oameni dintre cei mai în vârstă încă mai vorbesc acea limbă, dar ei sunt pe zi ce trece tot mai puţini. În cadrul activităţii noastre urmărim două direcţii: una pentru păstrarea limbii vechi macedonene, ceea ce prezintă interes ştiinţific pentru dobândirea caracterului unic al limbii macedonene şi cea dea a doua de învăţare de către tineri a limbii

националниот идентитет, културата и традицијата. Затоа и почнавме повеќе контакти со македонските официјални власти да можеме да организираме училишта за македонски јазик. Моментално се одржувaат само викенд-часови во саботите и неделите, бидејќи финансиските можности ни се многу лимитиранииии, објаснува Думитреску.

Во романската култура имало многу значајни личности кои имале македонско потекло, но некои од нив тешко можеле да се идентифицираат, бидејќи сите имале романски имиња. „Сакам да посочам две големи македонски имиња. Едното е на веќе спомнатиот Никодим од Тисмана, кој од Романската црква е прогласен за светец, а второто е Александар Македонски, еден од најголемите поети во Романијааи, вели Думитреску. Истовремено, таа додава дека за да се дознае сета вистина за Македонците во Романија мора да се истражува по архивите, подвлекувајќи притоа дека таму живеела и богатото и многу познато македонско семејство Белу, чие презиме Ј го дале Романците.

- Во Романија ние ги имаме сите права на малцинство. Не постои никаква разлика меѓу нас и некои други малцинство кои се помногубројни. Ги имаме истите права како и Унгарците кои се седум отсто од целокупното население, како и Србите и Украинците, кои се помногубројни од нас, вели Думитреску, која подвлекува дека имаат многу добро соработка со македонската амбасада чии врати секогаш им се отворени кога имаат некаков проблем. „За сѝ што сакаме да направиме, ја имаме поддршката на амбасадорот Тихомир Илиевски. Кога сакавме да организираме курсеви за деца за изучување на македонскиот јазик, тие ни помогнаа, а во Охрид лани за наши деца организиравме летна школа на македонски јазикки, вели Лиана Думитреску.

Виктор Цветановски

macedonenne literare. Astfel o să păstrăm cel mai bine identitatea etnică, cultura şi tradiţia. Pentru aceasta am început să contactăm autorităţi oficiale din Macedonia în vederea organizării de şcoli (învăţământului) în limba macedoneană. În momentul de faţă în România există numai cursuri de week-end în limba macedoneană care au loc sâmbăta şi duminica, având în vedere posibilităţile financiare care sunt limitate, a mai explicat Liana Dumitrescu.

În cultura românească au existat multe personalităţi importante care au avut origine macedoneană, dar unele dintre ele cu greu au putut să se identifice pentru că toţi au avut nume româneşti. “Doresc să semnalez aici două mari personalităţi din România cu origini macedonene. Una ar fi deja pomenitul Nicodim de la Tismana, care a fost sanctificat de către Biserica Ortodoxă Română şi a doua ar fi Alexandru Macedonski, unul dintre cei mai mari poeţi din România”, spune Liana Dumitrescu. În acelaşi timp ea mai adaugă că pentru a se cunoaşte tot adevărul despre macedonenii din România trebuie să se cerceteze arhivele, subliniind în plus că în România a trăit mult cunoscuta şi foarte bogata familie cu origini macedonene, Bellu, a cărui nume a fost dat de către români.

În România noi ne bucurăm de toate drepturile acordate minorităţilor. Nu există nici o diferenţă între noi şi vreo altă minoritate care este mai numeroasă. Avem aceleaşi drepturi ca şi maghiarii care reprezintă 7% din populaţia ţării dar şi ca sârbii şi ucraenienii care sunt mai numeroşi decât noi, mai spune Liana Dumitrescu care subliniază că este foarte bună colaborarea cu ambasada macedoneană de la Bucureşti, a căror uşi sunt întodeauna deschise atunci când există vreo problemă. “Pentru tot ceea ce am dorit să înfăptuim, ne-am bucurat de suportul ambasadorului Tihomir Ilievski. Când am dorit să organizăm cursuri pentru învăţarea limbii macedonene pentru copii, acesta ne-a ajutat, şi la Ohrid anul trecut am organizat pentru copii noştri o şcoală de vară”, spune Liana Dumitrescu.

Victor Ţvetanovski

НОСИТЕЛИ НА ФАКЕЛОТ НА МАКЕДОНСКИОТ ДУХ

Културниот центар “Скрб и утеха“ ја започна активноста преку создавањето на театарот “Скрб и утеха“ во 1988. До овој момент овој театар претстави преку 20 премиери кои во голем дел се базираат на драматични македонски дела.

По десет години (1998) му се придружи издавачката кука “Лицеум“ која во помалку од седум години издаде 15 книги. Културниот центар “Скрб и утеха“ не би бил комплетен без филмско кинематографската издавачка кука “Дион“. Ова во соработка на Македонската Телевизија има 4 продукции кои веке учествуваа на многу интернационални фестивали од: Полска, Чехословачка, Грција, Турција, Србија и Црна Гора, Шпанија, Индија и Хрватска каде што примија бројни премии.

Уште од формирањето, Културниот Центар “Скрб и утеха“ одржува еден амбициозен проект наречен “Дионисови чествувања“ – се знае дека Дионис е заштитник на театарот, на веселите средби, на средбите со високо интелектуално ниво, културни манифестации кои ги собираат, веке 15 години, сите, зачувувачи на македонската култура. Настанот ги собира на едно место секогаш етничките македонци од Бугарија, Албанија, Грција, Србија и Црна Гора но и македонците кои сега живеат во Канада и Германија.

Веке 15 години пред публиката во Скопје, македонците од сите страни на светот доаѓаат и си го претставуваат фолклорното наследство, етнографското, музичкото, јазичното и литерарното. Петнаесетина години се гради културниот мост помеѓу Македонија и македонските заедници кои опстојуваат надвор од нејзините граници. 15 години пламенот на македонскиот дух(било каде во светот да се наога тој) е одржуван во живот од оваа манифестација.

Имињата на оние кои секоја година се наоѓаат во срцевината но и на сцената на прекрасниот настан за духот, срцето и македонската култура се Тихомир Стојановски, Игор Стојановски и Владо Денчов. Ним треба да им благодариме за фактот што духот на македонштината е жив и ке живее уште долги, долги години.

Лаура Рогобете

CEI CARE ŢIN VIE FLACĂRA SPIRITULUI MACEDONEAN

Centrul cultural “Skrb i Uteha” şi-a început activitatea cu înfiinţarea teatrului “Skrb i Uteha” în anul 1988. Până în acest moment acest teatru a prezentat 20 de premiere care în cea mai mare parte se bazează pe opere dramatice macedonene.

Peste zece ani (1998) teatrului i s-a alăturat editura “Liţeum” care în mai puţin de şapte ani a editat 15 titluri de cărţi. Centrul cultural “Skrb i Uteha” nu ar fi fost complet fără casa de producţie cinematogarfică şi film “Dion”. Aceasta în colaborare cu Televiziunea Macedoneană are 4 producţii care au participat deja la mai multe festivaluri internaţionale din: Polonia, Cehoslovacia, Grecia, Turcia, Serbia şi Munte Negru, Spania, India şi Croaţia unde au primit numeroase premii.

Încă de la înfiinţarea sa, Centrul Cultural “Skrb i Uteha” desfăşoară un proiect ambiţios numit “Dionisovi Cestvuvania” - se ştie că Dionis este patronul teatrului, al întâlnirilor vesele, al întâlnirilor cu înalt caracter intelectual – manifestare culturală care aduce laolaltă, de iată aproape 15 ani, pe toţi păstrătorii de cultură macedoneană. Evenimentul strânge laolaltă de fiecare dată pe etnicii macedoneni din Bulgaria, Albania, Grecia, Serbia şi Munte Negru dar şi pe macedonenii care trăiesc acum în Canada şi Germania.

De 15 ani în faţa publicului din Skopje, macedoneni de pretutindeni vin şi-şi prezintă moştenirea folclorică, etnografică, muzicală, lingvistică şi literară. De 15 ani, se clădesc punţi de cultură între Macedonia şi comunităţile de macedoneni care trăiesc în afara graniţelor sale. De 15 ani flacăra spiritului macedonean (oriunde s-ar afla ea în lume) este ţinută vie de către această manifestare.

Numele acelora care se află în fiecare an în culisele dar şi pe scena minunatului eveniment de spirit, inimă şi cultură macedoneană sunt Tihomir Stojanovski, Igor Stojanovski şi Vlado Denciov. Lor trebuie să le mulţumim pentru faptul spiritul macedonean este viu şi va dăinui mult timp de acum înainte.

Laura Rogobete

Одекот за посетата на Лиана Думитреску, претеник од страна на ДМР, во Република Македонија беше почувствуван и во македонската масс медиа чии претставници буквално ја нападнаа. Ви претставуваме во продолжение артикол излезен во неделното списание "Македонско Сонце", артикол кој како основа го има интервиуто дадено на журналистката Жаклина Митевска.

МАКЕДОНЦИ НА БАЛКАНОТ ПРИЗНАТИ СО ТОЛЕРАНЦИЈА, ЖИВЕЕМЕ ВО ХАРМОНИЈА!

"Владата на Романија нема дискриминаторски однос кон македонското малцинство. Системот е подеднакво ист кон сите малцинства. Кога ќе бидеш признат како малцинство и кога ќе бидеш дел од Советот на националните малцинства ги добиваш сите права, кои му следуваат на едно малцинство", вели Лиана Думитреску.

"Вистина е дека Романија ја изрази својата отвореност да ни помогне, но треба да се разбере дека, пред сè, таа води грижа за Романците. Тоа е нормална работа. Тие се сосема подготвени да ни помогнат да се организираме како што сакаме, но не можат да ни бидат ниту мајка, ниту татко", објаснува Думитреску.

"Законот во Романија нè признава и ни ги признава изборните права. Можеме да кажеме дека ги имаме сите права на една партија, но ги немаме нејзините обврски, затоа што партија означува дека сè што правиш е од политички карактер. Нашето Друштво, пред сè, има културен карактер, нашите изборни права се права поврзани со малцинствата. Сите малцинства во Романија, значи и Македонците, преферираат да бидат претставувани од страна на друштвата, затоа што тие го избираат она што е подобро од двете, тоа што е добро од партијата и од организацијата", објаснува Лиана Думитреску.

Македонците во Романија се официјално признати како малцинство и се дел од сите владејачки и парламентарни структури во оваа држава. Всушност, за нив особено беше блескав почетокот на декември 2004 година, кога Друштвото на Македонците од Романија, по пребројувањето на важечките ливчиња од изборите на 28 ноември 2004 година, собра 9.750 гласови и на тој начин ја доби можноста да биде претставувано во Парламентот на Романија, од Лиана Думитреску, која е и потпретседател на Друштвото.

Думитреску објаснува дека во Парламентот на оваа држава секое малцинство има свој претставник, кој всушност е дел од парламентарната група на националните малцинства. Исто така, во Романија постои Совет на националните малцинства, со чие формирање се отвори нова страница во историјата на малцинствата од оваа држава. Преку начинот на функционирањето, преку добрата соработка со институциите на романската држава, овој Совет претставува модел, кој може да биде пренесен и во други земји, а тоа е моделот на разбирањето, на толеранцијата, на мудроста и на умеењето. Советот го претставува гласот на 19 етнички припадности - членки на романското општество.

"Не е едноставно - ќе рече Думитреску во

De la stânga la dreapta : Vasil Stoicev (Bulgaria), Liana Dumitrescu, Jaklina Mitevska

Од лево на десно : Васил Стоичев (Бугарија), Лиана Думитреску, Заклина Митевска

Răsunetul vizitei Lianei Dumitrescu, deputat din partea AMR, în Republica Macedonia a fost resimţit şi în mass media macedoneană ai cărei reprezentanţi au asaltat-o la propriu. Vă prezentăm în continuare articolul apărut în publicaţia săptămânală "Makedonsko Sonţe - Soare Macedonean", articol care are la bază interviul acordat jurnalistei Jaklina Mitevska.

MACEDONENII ÎN BALCAN RECUNOSCUŢI CU TOLERANŢĂ TRĂIM ÎN ARMONIE !

"Guvernul României nu are o relaţie discriminatoire cu minoritatea macedoneană. Sistemul este acelaşi pentru toate minorităţile. Din momentul în care vei fi recunoscut ca minoritate şi vei deveni membru al Consiliului Minorităţilor Naţionale, dobândeşti toate drepturile care decurg din calitatea de minoritate", spune Liana Dumitrescu.

"Adevărul este că România şi-a manifestat dorinţa de a ne ajuta, dar trebuie să se înţeleagă că, înainte de toate, ea are grijă de români. Acesta este un lucru normal. Guvernul este întru-totul gata să ne ajute, dar el nu ne poate fi nici mamă şi nici tată", explică Liana Dumitrescu.

"Legea în România ne recunoaşte existenţa şi ne recunoaşte drepturile electorale. Putem să spunem că ne bucurăm de toate drepturile de care se bucură un partid, fără a avea obligaţiile sale, pentru că tot ceea ce face un partid are caracter politic. Asociaţia noastră, înainte de toate, are un caracter cultural, iar drepturile noastre electorale sunt drepturi legate de minoritate. Toate minorităţile din România, se înţelege că printre ele şi cea macedoneană, preferă să fie reprezentate de către asociaţii, ele alegând astfel ceea ce este mai bun din cele două (forme de organizare), adică ceea ce este bun şi din partid şi din organizaţie", explică Liana Dumitrescu.

Macedonenii din România sunt oficial recunoscuţi ca minoritate şi fac parte din toate structurile de guvernare şi parlamentare din această ţară. În esenţă, pentru ei un important moment l-a constituit începutul lui decembrie 2004, când după numărătoarea voturilor valabil exprimate la alegerile din 28 noiembrie 2004, a adunat 9.750 de voturi şi astfel a dobândit posibilitatea să fie reprezentaţi în Parlamentul României de către Liana Dumitrescu, care este de asemenea şi vicepreşedintele Asociaţiei Macedonenilor din România.

Liana Dumitresci explică că în Parlamentul acestei ţări, fiecare minoritate are reprezentantul ei, care de fapt face parte din Grupul Parlamentar al Minorităţilor Naţionale. Deasemenea, în România există Consiliul Minorităţilor Naţionale, cu a cărui formare s-a deschis o nouă pagină în istoria minorităţilor în această ţară. Prin metoda de finanţare, prin buna colaborare cu instituţiile statului român, acest consiliu reprezintă un model, care ar putea să fie preluat şi de alte ţări, acest model fiind un model al înţelegerii, toleranţei, înţelepciunii şi cunoaşterii. Consiliul Minorităţilor Naţionale reprezintă vocea celor 19 gupuri etnice - membre ale societăţii româneşti.

'Македонецот', весникот на Друштвото на Македонците од Романија, кој излегува двојазично, на романски и на македонски јазик - толку различни малцинства да комуницираат заедно, да донесуваат заеднички одлуки. Советот на национални малцинства покажа дека оваа работа е можна, дека е неопходна и претставува единствен пат за да може да се живее во хармонија".

"Владата на Романија нема дискриминаторски однос кон македонското малцинство. Системот е подеднакво ист кон сите. Кога ќе бидеш признат како малцинство и кога ќе бидеш дел од Советот на националните малцинства ги добиваш сите права на едно малцинство. Изборни права, финансиски права, кои помагаат да се издаваат книги, да може да се организираат фестивали. Нормално дека постои разлика, многу поголемите малцинства имаат поголема сума пари, затоа што има малцинства кои имаат и повеќе од еден милион луѓе. Официјално, во пописот се изјаснети 695 Македонци, а од познати мотиви многу Македонци не се декларирани како такви. Реално сметаме дека има околу 15.000 Македонци. Но, со текот на времето бројот на членови на нашето Друштво се зголеми. Во овој момент имаме повеќе од 1.400 членови, тоа значи дека сме помногубројни од наведеното во пописот", вели Думитреску.

Законот во Романија не забранува малцинствата да формираат политичка партија, но никој не го прави тоа. Во оваа држава живеат околу 20 малцинства: Ерменци, Албанци, Унгарци, Чеси и Словаци, Евреи, Хрвати, Италијанци, Грци, Руси, Русени, Срби, Украинци, Рутени, Турци, Татари итн.

"Законот во Романија нè признава и ни ги признава изборните права. Можеме да кажеме дека ги имаме сите права на една партија, но ги немаме обврските на партија, затоа што нејзиното постоење значи дека сè што правиш е од политички карактер. Нашето Друштво, пред сè, има културен карактер, нашите изборни права се права поврзани со малцинствата. До денес, сите малцинства, значи и Македонците во Романија, преферираат да бидат претставувани од страна на Друштвата, затоа што тие го избираат она што е подобро од двете, тоа што е добро од партијата и од организацијата", објаснува Думитреску.

ИДЕНТИТЕТ

Активностите на Друштвото на Македонците од Романија се јавно претставување на правата и на интересите на Македонците, а потоа значајно е етничкото претставување и зачувувањето на етничкиот идентитет и културата, зачувувањето на етнографијата и на македонската духовност. На ова поле голем е придонесот што Лиана како Македонка го дава во романскиот Парламент.

"Јас - додава Думитреску - сум основач на Друштвото на Македонците од Романија. Кога тоа се формираше, не бев пратеник и ние не бевме признати како малцинство. Јавното признавање е потег кој го направи романската држава. Нормално дека сега како пратеник имам голема одговорност. Свесна сум за оваа работа, за одговорностите кои ги имам кога тргнав на овој пат, затоа што почнавме со многу мал број луѓе, преземајќи големи напори и ризици. Кога го формиравме Друштвото не знаевме што ќе се случи. Дали ќе нè признаат, дали ќе нè прифатат? Нормално работите се средија. Тоа беше добро за нас и на наша голема радост. Но, никој не можеше да ја знае оваа работа, особено затоа што и тука имаше балканска ситуација. Друштвото е регистрирано во 2000

“Nu este simplu - a spus Liana Dumitrescu în publicaţia Macedoneanul - organ de presă al Asociaţiei Macedonenilor din România, bilingv, în limba română şi limba macedoneană - ca minorităţi atât de diferite să comunice împreună, să ia împreună decizii comune. Consiliul Minorităţilor Naţionale a dovedit că acest lucru este posibil, este necesar şi reprezintă un drum de urmat pentru a se putea trăi în armonie.”

“Guvernul României nu are o relaţie discriminatoire cu minoritatea macedoneană. Sistemul este acelaşi pentru toate minorităţile. Din momentul în care vei fi recunoscut ca minoritate şi vei deveni membru al Consiliului Minorităţilor Naţionale, dobândeşti toate drepturile care decurg din calitatea de minoritate: drepturile electorale, drepturile financiare, care ne ajută să publicăm cărţi, să organizăm festivale. E normal să existe diferenţe, minorităţile mai numeroase primesc sume mai mari de bani, pentru că trebuie să ştiţi există şi minorităţi care au peste un milion de oameni. Oficial, conform datelor ultimului recensământ sunt declaraţi 695 de macedoneni, dar, din motive cunoscute mulţi macedoneni nu s-au declarat ca atare. În mod real considerăm că sunt aproximativ 15.000 de macedoneni în România. Odată cu scurgerea timpului numărul membrilor Asociaţiei Macedonenilor din România s-a mărit. În acest moment avem mai mult de 1.400 de membrii, ceea ce înseamnă că suntem mai numeroşi decât cifrele exprimate la recensământ”, mai spune Liana Dumitrescu.

Legea în România nu interzice minorităţilor să formeze partide politice, dar nimeni nu face lucrul acesta. În România trăiesc în jur de 20 de minorităţi : armeană, albaneză, ungară, cehă, slovacă, evreiască, croată, italiană, greacă, rusă, ruteană, sârbă, ucraeniană, turcă, tătară, etc.

“Legea în România ne recunoaşte existenţa şi ne recunoaşte drepturile electorale. Putem să spunem că ne bucurăm de toate drepturile de care se bucură un partid, fără a avea obligaţiile sale, pentru că tot ceea ce face un partid are caracter politic. Asociaţia noastră, înainte de toate, are un caracter cultural, iar drepturile noastre electorale sunt drepturi legate de minoritate. Toate minorităţile din România, se înţelege că printre ele şi cea macedoneană, preferă să fie reprezentate de către asociaţii, ele alegând astfel ceea ce este mai bun din cele două (forme de organizare), adică ceea ce este bun şi din partid şi din organizaţie”, explică Liana Dumitrescu.

IDENTITATEA

Activităţile Asociaţiei Macedonenilor din România sunt diferite din punctul de vedere al importanţei: în primul rând reprezentarea publică a drepturilor şi intereselor macedonenilor, iar după aceea reprezentarea etnică şi menţinerea identităţii etnice şi culturale, păstrarea elementelor etnografice şi a spiritualităţii macedonene. Ca macedoneancă în Parlamentul României contribuţia Lianei Dumitrescu în aceste domenii este importantă.

“Eu - adaugă Liana Dumitrescu sunt membru fondator al Asociaţiei Macedonenilor din România. Atunci când aceasta s-a format, eu nu eram deputat şi nici noi nu eram recunoscuţi ca minoritate. Recunoaşterea oficială a constituit un pas pe care l-a făcut statul român. Ca deputat, acum, este normal să am o responsabilitate mai mare, sunt conştientă de acest lucru. Am conştientizat responsabilităţile pe care le aveam din momentul în care am pornit pe acest drum, cu un număr mic de oameni, asumându-mi mari eforturi şi riscuri. Când am înfiinţat asociaţia nu ştiam ce se va întâmpla, dacă vom fi acceptaţi, dacă vom fi recunoscuţi. Spre marea noastră bucurie, în final lucrurile s-au aranjat, şi astfel a fost bine pentru noi. Iniţial

година, а официјално како малцинство бевме признати на 1 март 2001 година, преку гласањето во Парламентот. Во декември 2001 година Романија потпиша Договор со Македонија, кој всушност претставува Закон ратификуван од романскиот Парламент, во кој се вели дека ја признава Република Македонија под нејзиното уставно име. Во тој Договор постои дел во кој се вели дека двете држави се задолжени реципрочно да си ги признаат и да им помагаат на малцинствата, односно Романија да ги признае и да ги поддржува Македонците и обратно, Македонија - Романците".

Барањата и очекувањата на Македонците се разновидни, пред сè, тоа се барања кои се поврзани со колективноста.

"За нас - објаснува Думитреску-значаен е Законот за национални малцинства. Тој се етаблира еднаш засекогаш во легислативата на Романија, со права поврзани за малцинствата, кои потоа не може да ги промени ниту една влада. Следуваат правата кои се поврзани со културата, јазикот, фолклорот. Кога станува збор за индивидуалните права, кога било кој човек има проблеми, тогаш нормално му се обраќа на пратеникот кој го познава. Мене ме познаваат Македонците од Романија и ми се обраќаат. Потоа станува збор за проблемите кои се заеднички за севкупната македонска заедница, затоа што тамошните Македонци имаат исти проблеми како и Романците, економски, здравствени итн.

Друштвото на Македонците од Романија има сопствена веб - страница www.macedoneni.ro. Засега таа опфаќа историски елементи за етничките Македонци од Романија наведени само на романски јазик, комплетна листа на активности одржани во 2004 година, информации за ансамблот за ора и за вокално-инструментални групи, кои опстојуваат во Друштвото, како и други активности.

РАСПРОСТРАНЕТОСТ

Македонците во Романија се распространети низ целата нејзина територија, иако најмногу се сконцентрирани во Олтенија - Крајова, Урзикуца, Баилешти итн. Во овој момент, во Романија не постојат центри каде што се негува македонската култура, затоа што во оваа држава никогаш не било организирано слично нешто. Постоеле други работи кои требало да ги организираат и немале финансиска и логистичка моќ за да можат да се преокупираат со овие проблеми. Сепак, посетата на Македонија, Думитреску ја искористи за да разговара со претставници од македонското Министерство за надворешни работи, од кои побара помош за организирање курсеви по македонски јазик во Романија.

"Вистина е дека Романија ја изрази својата отвореност да ни помогне, но треба да се разбере дека, пред сè, таа води грижа за Романците. Тоа е нормална работа. Тие сосема се подготвени да ни помогнат да се организираме како што сакаме, но не можат да ни бидат ниту мајка, ниту татко. Затоа очекуваме да ни се помогне од Македонија. Сигурна сум дека можеме да ги направиме овие работи и не треба да дозволиме да помине многу време за тоа да се реализира. Сепак - додава таа - во Романија постои традиција на македонскиот јазик. Во минатиов период постоеја лекторати на македонски јазик. Но, од трите остана само еден, затоа што во Романија не дојдоа лектори за да предаваат македонски јазик. Сега единствен е тој во Крајова. Но, можат да се формираат и други".

Според нејзините објаснувања, македонскиот јазик претежно се зборува во домашната средина. Тоа е јазикот на оние кои тука се дојдени пред двесте - триста години. Станува збор за архаичен македонски јазик, кој е поврзан за домашните обичаи и за земјоделството. Не постои современ македонски јазик. Првото документирање на Македонците во Романија,

nimeni nu avea cum să ştie cum anume se vor tremina toate acestea, ţinând cont şi de faptul că situaţia balcanică în acel momemnt era cum era. Asociaţia Macedonenilor din România a fost înregistrată în anul 2000, iar oficial ca minoritate am fost recunoscuţi pe data de 1 martie 2001, după votarea în Parlament. În decembrie 2001, România a semnat acordul cu Macedonia, mai târziu fiind ratificată şi legea de către Parlamentul României prin care se recunoaşte numele constituţional al Republicii Macedonia. În acest acord există un articol care stabileşte obligaţia celor două ţări de a recunoaşte reciproc şi de a da ajutor minorităţilor şi anume România să recunoască şi să susţină etnicii macedoneni şi invers Macedonia pe români."

Cererile şi aşteptările etnicilor macedoneni sunt diverse, dar înainte de toate sunt cererile legate de colectivitate.

"Pentru noi - explică Liana Dumitrescu foarte importantă este Legea Minorităţilor Naţionale. Aceasta va stabili odată pentru totdeauna în legislaţia României drepturile minorităţilor, care odată stabilite nu vor putea fi schimbate ulterior de nici un guvern. Urmeză drepturile care sunt legate de cultură, limbă şi folclor. Când este vorba de drepturile individuale, în momentul în care oricare om are probleme, acesta se adresează parlamentarului pe care îl cunoaşte. Pe mine mă cunosc macedonenii din România şi ei mi se adresează mie. Apoi poate să fie vorba despre probleme comune comunităţii macedonene - macedonenii au aceleaşi probleme ca şi românii - economice, de sănătate, etc."

Asociaţia macedonenilor din România are propriul său site www.macedoneni.ro. Pentru moment ea conţine numai în limba română elemente de istorie ale etnicilor macedoneni din România, lista completă de activităţi care s-au desfăşurat în anul 2004, informaţii despre ansamblul de dansuri şi grupurile vocal instrumentale pe care le-a înfiinţat asociaţia, precum şi alte activităţi.

AREALUL DE RĂSPÂNDIRE

Macedonenii din România sunt răspândiţi pe întreg teritoriul ţării, cei mai mulţi fiind concentraţi în Oltenia - Craiova, Urzicuţa, Băileşti etc. În acest moment în România nu există centre de dezvoltare ale culturii macedonene, pentru că în această ţară niciodată nu s-a organizat aşa ceva. Au existat alte lucruri pe care a trebuit să le organizăm şi nu am avut puterea financiară şi nici logistică ca să ne putem ocupa de această problemă. Totuşi vizita în Macedonia, Liana Dumitrescu a folosit-o pentru a se întâlni cu reprezentanţi ai Ministerului Macedonean al Afacerilor Externe din partea cărora a cerut ajutor în vederea organizării de cursuri de limbă macedoneană în România.

"Adevărul este că România şi-a manifestat dorinţa de a ne ajuta, dar trebuie să se înţeleagă că, înainte de toate, ea are grijă de români. Acesta este un lucru normal. Guvernul este întru-totul gata să ne ajute, dar el nu ne poate fi şi mamă şi tată. Din această cauză aşteptăm ajutor din partea Macedoniei. Sunt sigură că putem să realizăm aceste lucruri şi nu trebuie să permitem să treacă mult timp până ce ele se vor realiza. Cu toate acestea - mai adaugă ea - în România există o tradiţie a limbii macedonene. În trecut au existat lectorate de limbă macedoneană. Din trei a rămas doar unul, pentru că în România nu au mai venit lectori care să predea limba macedonenă. Acum singurul lectorat rămas este la Craiova, dar se pot forma şi altele.

Conform explicaţiilor ei, limba macedoneană se vorbeşte preponderent în mediul familial. Este limba celor care au venit aici acum două trei sute de ani. Este vorba despre limba macedoneană arhaică care este legată de treburile gospodăreşti şi agricultură. Nu există limbă macedoneană modernă. Prima documentare a etnicilor macedoneni din România, primul înscris

Без наслов ......

Премногу далеку далечината може да стигне,
Честопати!
Премногу облеан во солзи е патот
Помеѓу празници,
Сепак слатко е навраќањето,
Дури и во мисли
Понекогаш, помеѓу наши.

Нема ниту куќа, нема ниту маса,
Ниту воздухот кој го дишеме
Не е доста засладувачки
Лебот наш од вршник, пријатели,
Замена не може да му се најде

Зборуваме три – четири јазици туѓи,
Живееме, работиме помеѓу странци
Го молам татко да наздрави,
На јазик наш,
Со ракија греана ил со вино,
Крај каминот каде што е добро.

Копнеам да знаете,
Копнеам за се,
Копнеам за јазикот и татковината,
По гласот топол на баба
И по дворскиот праф

Копнеам и ќе копнем везден.
понекогаш да си припомнете:
Овде чекорам, но чекорот остава траги
На инфинитот романски.

Маринела Дочеа Патихи

Fără titlu ......

Prea departe depărtarea poate-ajunge,
Deseori !
Prea scăldată este-n lacrimi calea
Dintre sărbători
Însă-i dulce revenirea,
Chiar şi-n gând,
Printre-ai noştri, uneori.

Nu-i nici o casă, nu-i nici o masă,
Nici aerul ce-l respirăm
Îndeajuns de-ndulcitor;
La pâinea noastră-n țâst, prieteni,
Nu-i poți găsi-nlocuitor ;

Vorbim trei-patru limbi străine,
Trăim, muncim printre străini –
Îl rog pe tata să închine,
În LIMBA NOSTRĂ,
Cu țuică fiartă sau cu vin,
La gura sobei, unde-i bine ;

Mi-e dor să ştiți,
Mi-e dor de toate,
Mi-e dor de limbă şi de țară,
De vocea caldă a bunicii
Şi de țărâna din ogradă.

Mi-e dor şi dor îmi va fi-ntr-una.
Din când în când să v-amintiți :
Aici păşesc, dar pasu-şi lasă urma
Pe românescul infinit.

Marinela Docea Pattihi

2005 АПРИЛ 30 дена

Д	Н	С	Тревен	
П	1	19	Св. мч-ци Хрисант и Дарија (Акатист)	
С	2	20	Преп. мч-ци Јован, Сергиј и др; св. мч-ца Фотина	☾
Н. 3 на В.П. Крстопоклона: Гл. 3; В. Ев. 11; Лит. Ап. Евр. 311; Ев. Мк. 37				
Н	3	21	Преп. Јаков Исповедник; преп. Серапион	
П	4	22	Св. свешт-мч. Василиј Анкирски; св. Дросида	
В	5	23	Преп. свешт-мч. Никон; преп. Никон Печерски	
С	6	24	Претпразненство на Благовештение; Преп. Захариј	
Ч	7	25	Свето Благовештение	
П	8	26	Одд. на Благовештение; **+ Собор на св. арх. Гаврил**	●
С	9	27	Св. мч-ца Матрона Солунска; преп. Јован Прозорлив	
Н. 4 на В.П. Св.Ј.Л.;Гл. 4;В.Ев.1; Лит.Ап.Евр.314,Еф.229;Ев.Мк 40,Мт 10				
Н	10	28	Преп. Петар Мегленски; св. Иларион Исповедник	
П	11	29	Преп. Марко и преп. Кирил; преп. Јован Пустиник	
В	12	30	Преп. Јован Лествичник	
С	13	31	Преп. свешт-мч. Ипатиј Гангриски (1 Бдение)	
Ч	14	1	Преп. Марија Египетска; св. Мелитон Сардски	
П	15	2	Преп. Тит Чудотворец (2 бдение) (Акатист)	
С	16	3	Преп. Никита Исповедник; св. мч. Улпијан	☽
Н. 5 на В.П. Мар.Егип.;Гл.5;В.Ев.2;Лит.Ап.Евр.321,Гал.208;Ев.Мк.47,Лк.33				
Н	17	4	Преп. Јосиф Химнограф; преп. ново мч. Никита	
П	18	5	Св. св-мч. Агатопод и мч. Теодул; преп. Марко Трачески	
В	19	6	**+ Упокоение на св. Методиј Солунски**	
С	20	7	Преп. Георги Митилински; преп. Нил Сорски	
Ч	21	8	Св. ап. Иродион, Агав, Руф, Асинкрит, Флегонт и Ермиј	
П	22	9	Св. мч. Евпсихиј; преп. мч. Вадим	
С	23	10	Св. мч-ци Терентиј, Помпиј и др. (Лазарева сабота)	
Н. 6 на В.П.; на Утр. Ев. Мт. 83; Лит. Ап. Фил. 247; Ев. Јн. 41				
Н	24	11	Влегување на Господ И.Христос во Ерусалим-Цветници	○
П	25	12	Св. Василиј Исповедник; преп. Атанасија	
В	26	13	Св. свешт-мч. Артемон и св. мч-ца Томаида	
С	27	14	Св. Мартин Исповедник; св. мч.Ардалион Глумецот	
Ч	28	15	Велики четврток	
П	29	16	Велики петок	
С	30	17	Велика сабота	

A P R I L I E – P R I E R

(30 de zile - ziua are 13 ore, noaptea 11 ore)

1 V Cuv. Maria Egipteanca; Cuv. Macarie Mărturisitorul
2 S Cuv. Tit, făcătorul de minuni; Sf.Mucenici Amfian şi Edesie *(Pomenirea morților)*
3 D Cuv. Nichita Mărturisitorul; Sf. Mucenic Elpidifor

Duminica a 3-a din Post (a Sfintei Cruci); Ap. Evrei 4, 14-16; 5,1-6; Ev. Marcu 8, 34-38; 9, 1; glas 3, voscr. 11

4 L Cuvioşii: Iosif, scriitorul de cântări, Gheorghe de la Maleon, Zosima şi Platon
5 M Sfinții Mucenici: Teodul, Agatopod, Claudie, Diodor, Serapion şi Nichifor
6 M **Sfântul Mucenic Irineu, Episcop de Sirmium**; Sf. Eutihie, Patriarhul Constantinopolului; Cuv. Platonida
7 J Sf. Gheorghe Mărturisitorul, Episcopul Mitilenei; Sf. Mucenici Caliopie şi Achilina
8 V Sfinții Apostoli: Irodion, Agav şi Ruf
9 S Sf. Mucenic Eupsihie din Cezareea; Cuv. Vadim arhimandritul *(Pomenirea morților)*
10 D Sf. Mc.: Terentie, Pompie, Maxim şi Macarie

Duminica a 4-a din Post (a Sf. Ioan Scărarul); Ap. Evrei 6, 13-20; al Sfântului: Efeseni 5, 8-19;Ev. Marcu 9, 17-32; a Sfântului: Matei 4, 25 – 5, 1-12, glas 4, voscr. 1

11 L **† Sf. Ierarh Calinic de la Cernica**; Sfântul Sfințit Mucenic Antipa; Cuv. Trifina
12 M **† Sf. Mucenic Sava de la Buzău**; Cuv. Vasile Mărt.
13 M Sfinții Mucenici: Artemon, Cvintilian şi Dada *(Denie - Canonul cel Mare)*
14 J Sf. Martin Mărturisitorul, Ep. Romei; Sf. Mc.Tomaida
15 V Sf. Ap.: Aristarh, Pud şi Trofim; Sf. Mc. Crescent *(Denie - Acatistul Născătoarei de Dumnezeu)*
16 S Sfintele Mucenițe Fecioare: Agapia, Irina şi Hionia *(Pomenirea morților)*
17 D Sf. Sfințit Mucenic Simeon, Ep. Persidei; Cuviosul Acachie, Episcopul Melitinei

Duminica a 5-a din Post (a Cuv. Maria Egipteanca); Ap. Evrei 9, 11-14; al Cuvioasei: Galateni 3, 23-29; Ev. Marcu 10, 32-45; a Cuvioasei: Luca 7, 36-50; glas 5, voscr. 2

18 L Cuv. Ioan, uc. Sf. Grigorie Decapolitul; Sf. Cosma Ep.
19 M Cuv. Ioan de la Lavra Veche; Sf. Sfințit Mc. Pafnutie
20 M **†) Sf. Teotim, Ep. Tomisului;** Cuv. Teodor Trihina
21 J Sf. Sfințit Mc. Ianuarie, Ep.; Sfintele Mucenițe Alexandra împărăteasa şi Filipia
22 V Cuv. Teodor Sicheotul, Ep. Anastasiopolei
23 S †) Sf. Mare Mucenic Gheorghe, Purtătorul de biruință *(Sâmbăta lui Lazăr - Pomenirea morților)*
24 D (†) Intrarea Domnului în Ierusalim; **†) Sf. Ier. Mărt.: Ilie Iorest şi Sava, Mitr. Transilv.; Sf. Ier. Iosif Mărt. din Maramureş; Sf. Pasicrat şi Valentin;** Cuv. Elisabeta *(Dezlegare la peşte). Denie*

Duminica a 6-a din Post (a Floriilor). Toate ale Praznicului: Ap. Filipeni 4, 4-9; Ev. Ioan 12, 1-18

25 L Sf. Apostol şi Evanghelist Marcu; **†) Sfântul Cuvios Vasile de la Poiana Mărului.** *Denie*
26 M Sf. Sfințit Mc. Vasile, Ep. Amasiei; Sf. Glafira. *Denie*
27 M Sf. Sfinţit Mucenic Simeon, ruda Domnului. *Denie*
28 J Sf. Ap. Iason şi Sosipatru. *Denia celor 12 Evanghelii*
29 V Sf. 9 Mc. din Cizic; Cuv. Memnon Mărturisitorul *(Zi aliturgică). Denia Prohodului Domnului*
30 S Sf. Ap. Iacob, fratele Sf. Ap. Ioan, fiii lui Zevedeu

првиот запис кој го знаат, иако постоеле и постари документи, е во архивите на Ватикан и се однесувало на селото Македонија, кое го основале Македонци и се наоѓа некаде до Темишвар. И ден денес селото се нарекува Македонија, а таму се зборува на романски јазик. По толку стотици години Македонците се имплицирале во животот во Романија. Колку и да била значајна некоја војна во Романија водена против некого, Македонците секогаш биле присутни во неа. Многумина Македонци се дојдени во Романија во XX век. Думитреску, чии предци потекнуваат од Охридско, спомнува и за песните кои во Романија биле донесени од Македонија, за питите со тиква, со спанаќ и со праз, за традиционалните чушки, црвените пиперки, кои им ги китат терасите на куќите.

Лиана Думитреску ја за познавме на "Дионисовите чествувања", традиционална манифестација, која се одржува во организација на театарот и Културниот центар "Скрб и Утеха", во Скопје и на која доаѓаат Македонци од Балканот и пошироко. Таа е изненадена од манифестацијата и вели:

"Среќна сум што овде сретнав многу отворени луѓе, кои нè примија со отворено срце. Тие се едноставни, ги почувствував блиско и душевно за нас направија многу повеќе отколку што можеше да направи било која влада. Многу позначајна е душевната страна во работите. Би сакала да им се заблагодарам на овие луѓе, затоа што постојат такви какви што се".

Думитреску не е прв пат во Македонија. Минатата година престојувала во Охрид, заедно со група деца, кои ги донела за да ги видат местата од каде што доаѓаат нивните предци.

"Бев едно поголемо дете меѓу помалите. Сакав да ја видам земјата од каде што потекнуваат моите предци за да можам да ги запознаам тамошните луѓе. Сигурно ќе има повеќе посети - колку пати некој ќе ме покани, толку пати и ќе дојдам. Веќе разговарав за моето учество на курсевите за македонски јазик во Охрид и сигурно дека в лето ќе дојдам со група деца кои уште од сега се подготвуваат", потенцира Думитреску.

care este cunoscut, cu toate că au existat şi documente mai vechi, se află în arhivele Vaticanului şi se referă la satul Macedonia, care a fost întemeiat de macedoneni şi se află undeva lângă Timişoara. Şi în ziua de azi satul se numeşte Macedonia, iar acolo se vorbeşte limba română. De-a lungul sutelor de ani etnicii macedoneni s-au implicat în viaţa României. Atât de mult, încât în cazul în care România era implicată în vreun război împotriva cuiva, etnicii macedoneni erau şi ei prezenţi acolo. Mulţi macedoneni au sosit în România în secolul al XX-lea. Liana Dumitrescu ai cărei strămoşi provin din zona Ohridului pomeneşte de plăcintele cu dovleac, cu spanac şi cu praz, de tradiţonalele ciuşti, de ardeii roşii care împodobesc terasele caselor.

Pe Liana Dumitrescu am cunoscut-o la festivalul "Dionisovi Cestvuvania", manifestaţie tradiţională organizată de teatrul şi centrul cultural "Skrb i Uteha" din Skopje la care participă macedonenii din regiunea Balcanului şi de mai departe. Ea este surprinsă despre acest eveniment despre care ne spune :

"Sunt bucuroasă că aici am întâlnit mulţi oameni cu inima deschisă. Ei sunt nişte oameni necomplicaţi pe care i-am simţit aproape din punct de vedere spiritual şi care au făcut pentru noi mai mult decât ar fi putut să facă orice guvern. Cea mai importantă este partea spirituală a lucrurilor. Aş dori să mulţumesc acestor oameni pentru există aşa cum sunt."

Liana Dumitrescu nu este pentru prima dată în Macedonia. Anul trecut a fost la Ohrid cu un grup de copii, pe care i-a adus pentru a vedea locurile de unde provin strămoşii lor.

"Am fost ca un copil mai mare printre cei mici. Am dorit să văd locurile de unde au venit strămoşii mei, să cunosc oamenii care trăiesc acolo. Sunt sigură că vor mai fi multe vizite în viitor - de câte ori cineva mă va invita, de atâtea ori o să vin. Deja am vorbit despre participarea mea la cursurile de limbă macedoneană de la Ohrid, şi mai mult ca sigur că în timpul verii voi veni cu un grup de copii în tabără, copii care încă de pe acum se pregătesc pentru asta", a subliniat Liana Dumitrescu.

НАСТАНИ ВО МЕСЕЦ МАРТ

Друштвото на Македонците од Романија подготви за месец март една серија на активности посветени ексклузивно на жените, било да се тоа жени од кадарот на друштвото, било да се членови на македонската заедница која живее во Романија. ►Првата активност од стана на Д.М.Р која ја оствaрија се одржа во периодот 1 – 6 март во повеке филијали на друштвото под името "Мартеник – Пролетните празници кај македонците". Посветена на традицијата и обичаите на етничките македонци од месец март, оваа акција ги евиденцираше ритуалите, обичаите и традициите на обновување, берикетноста и рагањето кои ја имаат како централен елемент жената. ► Исто така жената беше централен елемент и во акцијата "За секоја жена по едно цвеке" која се одржа на 8-ми март 2005 во Урзикуца, ден во кој членките на македонската заедница и од организацијата на жените од месноста примија цветови од страна на раководството на Друштвото на Македонците од Романија" ► на 9 март во Баилешт се одржа манифестацијата овој пат насловена "Македонската жена", прилика со која членките на соодветната филијала поканија други членки и повозрасни членови на македонската заедница. ► Во периодот од 10 – 13 март 2005 Друштвото а Македонците од Романија, во Моечу ја прослави тригодишнината од формирањето на организацијата на жените во кадарот на друштвото. Манифестацијата направи и една анализа на активностите на организацијата на жените во кадарот на А.М.Р во последните тригодини.

EVENIMENTELE LUNII MARTIE

Asociaţia Macedonenilor din România a pregătit pentru luna martie o serie de evenimente dedicate în exclusivitate femeilor, fie ele membre ale organizaţiei de femei din cadrul asociaţiei, fie ele membre ale etniei macedonene care trăieşte în România. ► Prima acţiune desfăşurată de către A.M.R. A avut loc în perioada 1-6 martie în mai multe dintre filialele asociaţiei sub numele de "Mărţişorul-Martenicot ; Sărbătorile primăverii la macedoneni". Dedicată tradiţiilor şi obiceiurilor etnicilor macedoneni din luna martie, această acţiune a evidenţiat ritualurile, obiceiurile şi tradiţiile de înnoire, abundenţă şi procreere, care au ca element central pe femeie. ► Tot pe femeie a avut-o ca element central şi acţiunea "Pentru fiecare femeie - o floare" desfăşurată în ziua de 8 martie 2005 la Urzicuţa, zi în care membrele comunităţii macedonene şi ale organizaţiei de femei din localitate au primit flori de la conducerea Asociaţiei Macedonenilor din România" ► Pe data de 9 martie la Băileşti de data aceasta s-a desfăşurat acţiunea "Femeia macedoneană", prilej cu care membrele respectivei filiale au invitat la sediul organizaţiei alte femei şi membrii mai în vârstă ai comunităţii macedonene. ► În zilele de 10-13 martie 2005 Asociaţia Macedonenilor din România, la Moeciu a sărbătorit împlinirea a trei ani de la înfiinţarea organizaţiei de femei în cadrul asociaţiei. Manifestaţia a prilejuit şi o analiză a activităţii organizaţiei de femei din cadrul A.M.R. în ultimii trei ani.

МАНИФЕСТАЦИИ ЗА ДУША ВО МЕСЕЦ МАРТ

За македонската заедница која живее во Романија, месец март е месец посветен на мајките, сопругите, сестрите, керќите, со еден збор на жените.

Во периодот 1-6 март Друштвото на Македонците од Романија ги прославуваше пролетните празници воведувајки серија на манифестации "Мартеникот". Во кадарот на овие манифестации во духот и стилот на традициите на етничките македонци, пратеник Лиана Думитреску и претседателката на Д.М.Р. госпоѓа Константина Думитреску организираа средби со жените членови на друштвото од близу сите филијали на друштвото подарувајки им добро познат поклон црвно белиот мартеник, симбол на обнова, на животот и на пролетта.

Истоа така во овој период, поточно на 8–ми март, господинот Георге Думитреску, почесен претседател на Д.М.Р им подари цвекиња на сите жени од кадарот на филијалата Урзикуца.

На 9 март се одржа во седиштето на Д.М.Р од месноста Баилешт една средба за душа помеѓу членовите од кадарот на локалната филијала, и значајните членови на македонското малцинство, луѓе кои научиле од родителите обичаи, традиции и особено да зборуваат на убавиот македонски јазик. Под името "Македонската жена" манифестацијата ги имаше поканете господинот Живку Михаил и госпоѓа Караулеану Домника кои им раскажуваа на присутните работи поврзани за македонската традиција: мирноката на децата, респектот на децата кон постарите, им покажаа сличности на зборовите од македонскиот јазик и романскиот кои означуваа ист објект или растение или настан.

Со солзи во очите ги слушаа стиховите на македонските песни "Бисер балкански" и "Македонско Девојче" или "За многу години македонци од сите стзрани на светот". Господинот Живку Михаил потврди дека до седум годишна возраст не знаел ниту еден романски збор, кај него дома се зботувало исклучиво македонски јазик, а пак весникот "Македонецот" им понуди прилика да најдат повеќе детали за работи кои не им беа туѓи (македонски рецепти, историски настани, религиозни настани).

Еден прекрасен ден во општина Баилешт, се заврши носејки до себе и еден момент со голема емоционална оптовареност за сите кои учествуваа на настанот.

Родика Паску

Liana Dumitrescu şi Marin Pascu

Лиана Думитреску и Марин Паску

MANIFESTĂRI DE SUFLET ÎN LUNA MARTIE

Pentru comunitatea macedoneană care trăieşte în România, luna martie este luna dedicată mamelor, soţiilor, surorilor, fiicelor, într-un cuvânt femeilor.

În perioada 1-6 martie Asociaţia Macedonenilor din România a celebrat sărbătorile primăverii iniţiind seria de acţiuni “Martenicot - Mărţişorul”. În cadrul acestor manifestări ale spiritului şi tradiţiilor etnicilor macedoneni, deputat Liana Dumitrescu şi preşedintele A.M.R. doamna Constantina Dumitrescu au organizat întâlniri cu femeile membre ale organizaţiei din aproape toate filialele asociaţiei, făcând cadou binecunoscutul şnur alb-roşu, simbol al reînoirii, al vieţii şi al primăverii.

Tot în această perioadă, mai precis pe data de 8 martie, domnul Gheorghe Dumitrescu, preşedinte onorific al A.M.R. a oferit flori tuturor femeilor din cadrul filialei Urzicuţa.

În ziua de 9 martie a avut loc, în sediul A.M.R. din localitatea Băileşti o întâlnire de suflet între membrele din cadrul organizaţiei locale şi reprezentanţi de seamă ai minorităţii macedonene, oameni care au învăţat de la părinţi obiceiuri, tradiţii şi mai ales să vorbească în frumoasa limbă macedoneană. Sub numele de “Femeia macedoneană” acţiunea i-a avut drept invitaţi pe domnul Jifcu Mihail şi doamna Carauleanu Domnica care au povestit celor prezenţi multe lucruri legate de tradiţia macedoneană: cuminţenia copiilor, respectul pe care aceştia îl arătau bătrânilor, au arătat corespondenţa dintre cuvinte macedonene şi româneşti ce denumesc acelaşi obiect sau plantă sau eveniment.

Cu lacrimi în ochi au ascultat versurile cântecelor macedonene “Perla Balcanilor”, “Fata Macedoneancă” sau “La mulţi ani macedoneni de pretutindeni”. Domnul Jifcu Mihail a afirmat că până la vârsta de şapte ani nu a ştiut nici măcar un cuvânt în limba română, acasă la domnia sa vorbindu-se numai în limba macedoneană, iar ziarul “Macedoneanul” i-a oferit prilejul de a afla mai multe amănunte despre lucruri care nu le erau străine (reţete macedonene, evenimente istorice, sărbători religioase).

O minunată zi a urbei băileştene, s-a sfârşit aducând cu sine şi sfârşitul unui moment cu mare încărcătură emoţională pentru toţi cei care au participat le eveniment.

Rodica Pascu

ТРИГОДИШНИНА НА ОРГАНИЗАЦИЈАТА НА ЖЕНИТЕ ВО КАДАРОТ НА Д.М.Р

Приликата да го прославиме овој значаен момент за животот на организацијата произлезе во еден прекрасен начин, во Моечу, зимски стационар каде се пречисто, како и водите на планинската река кои ни шепотеа под прозор, со нивното жубуркање, прекрасни поеми.

На покана на Друштвото на Македонците од Романија, се собравме овде, во периодот 10 – 13 март 2005, претставници на македонците од целата земја.

Радосни бевме поради присуството помеѓу нас на госпога Константина Думитреску претседател на организацијата и на потпреседател Лиана Думитреску, која не восхити со аспектите преставени во оваа прилика на скорешната посета на

ORGANIZAŢIA DE FEMEI DIN CADRUL A.M.R. A ÎMPLINIT TREI ANI

Prilejul de a sărbători acest moment important pentru viaţa organizaţiei s-a ivit într-un cadru feeric, la Moeciu, staţiune montană unde totul era imaculat, ca şi apele râului de munte ce ne-a murmurat sub fereastră, cu susurul lui, minunate poeme.

La invitaţia Asociaţiei Macedonenilor din România, ne-am strâns aici, în perioada 10-13 martie 2005, reprezentanţi ai macedonenilor din toată ţara.

Ne-am bucurat de prezenţa printre noi a doamnei Constantina Dumitrescu preşedintele organizaţiei şi a vicepreşedintelui Liana Dumitrescu, cea care ne-a încântat cu această ocazie cu aspecte al recentei vizite efectuate în

Македонија.

Гледајки во фотографиите кои го придружија претставувањето на госпогицата пратеник Лиана Думитреску, фотографии кои претставуваа народни носии и делови за домакинска употреба изложени во фолклорниот и етнографскиот музеј во Скопје, сите увидовме дека македонската традиција е зачувана жива и денес во нашите фамилии. Анализирајки ги теписите, перниците, народните носии, крпите за бришење на лебот и насликаните воденици, овие чини слегле од фотографиите и запоседнале во кукиte и на терасите на нашите родителски куки, создавајки уште еднаш една идилична слика на местата каде нашите родители го запознале текот на секојдневјето.

Потоа како една почит кон македонската жена, таа која секогаш одржувала чисто, жива и полна од огнена светлина, куката но и орото (оро во кое само кон сонцето се гледа а пак земјата со сигурен чекор се гази) следуваше артистичка програма во која по рецитирањата на македонски и романски јазик следуваше фолклорниот момент, на народните ора, тие ора дојдени од пред стотици години од македонските краеви, и запоседнале и овде на овие романски краеви и горди останаа да опстојуваат пренесени од генерација на генерација.

Македонската жена не го овековечила само родот. Во време и во историја таа била назначена да ги пренесе и елементите на домакинска култура, секојдневна, да го трансформира обичното во меморијата на колективноста.

Сево ова ни ги исполни душите со сонце, топло сонце кое разлеваше дијамантски блесок на снегот во време кога од кристалните мразулци на замрзнатите водопади, сонцето беше тоа кое извлекуваше една солза во помен на тие кој ни го дадоа овој прекрасен дар да сме македонци.

Родика Паску

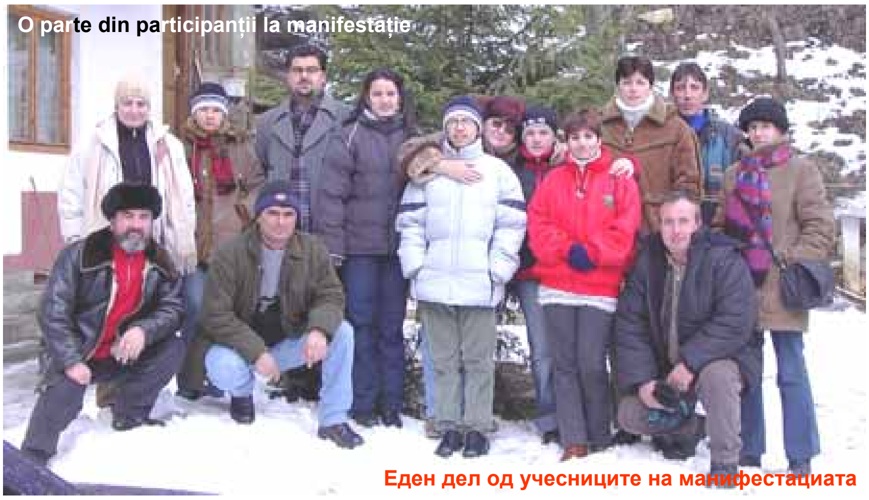

O parte din participanţii la manifestaţie

Еден дел од учесниците на манифестациата

Macedonia.

Privind la fotografiile care au însoţit prezentarea Lianei Dumitrescu, fotografii ce prezentau costume populare şi piese de uz casnic expuse în Muzeul de Etnografie şi Folclor din Skopje, cu toţii am realizat că tradiţia macedoneană se păstrează şi astăzi vie în familiile noastre. Analizând covoarele, căpătâiele, costumele populare, ştergarele pentru pâine, ceacârele şi vârtelniţele fotografiate, acestea parcă au coborât din fotografii şi s-au aşezat cuminţele în casele şi pe prispele caselor noastre părinteşti, recreînd încă o dată o imagine idilică a locurilor unde părinţii noştri au cunoscut scurgerea cotidianului.

Apoi, ca un omagiu adus femeii macedonene, cea care a ţinut curată, vie şi plină de lumină vatra, casa dar şi hora (horă în care doar la soare se priveşte iar pământul se calcă cu pas sigur şi hotărât) a urmat un program artistic în care recitărilor în limba română şi macedoneană le-a urmat momentul folcloric, cel al dansurilor populare, acele dansuri care venite de pe pământuri macedonene acum sute de ani, s-au aşezat şi aici pe aceste meleaguri româneşti şi mândre au continuat să dăinuie transmise din generaţie în generaţie.

Femeia macedoneană nu a perpetuat doar neamul. De vreme şi de istorie ea a fost desemnată să ducă mai departe elmentele de cultură casnică, cotidiană, să transforme obişnuitul în memorie a colectivităţii.

Toate acestea ne-au umplut sufletul de soare, soare cald ce răsfrângea pe zăpadă străluciri de diamant în timp ce din ţurţurii de cristal ai cascadelor îngheţate, tot soarele era acela care smulgea o lacrimă în amintirea celor ce ne-au dat minunatul dar de a fi macedoneni.

Rodica Pascu

ЧЕТИРИЕСЕТТЕ МАЧЕНИЦИ

Секоја година, на почетокот на пролетта, на 9 март по нов ритам и на 22 март по стар календар, православните Христијани ги слават 40 маченици од Севастиа Ерменија.

Нивната приказна се случува во IV век, во време на империјата на Личиниу (308 – 324),кога Христијаните често беа измачувани поради нивната верба. Во тврдината Севастија имало во тоа време еден војсководец по име Агриколе, голем непријател на тие кои веруваа во Христос. Одлучувајки дека сите војници се должни да им принесуваат жртви на боговите, Агриколе со бес дознал дека четириесет од неговите војници се Христијани и не сакаат да ја почитуваат ова негова наредба. На чело се наогаа тројца храбри, поминати низ тешки битки, по име Кирион, Кандид и Домос. Ги повикал кај него, Агриколе им кажал со мајсторски зборови: " Како што во борби се боревте храбро за вашиот император, исто така и сега покажете си ја вербата и донесете ги заповеданите жртви. Одберете: или да се потчините, или ке престанете да бидете војници и ке бидете измачувани!". И ги фрлил сите во зандани.

Тие седејки таму и пеејки псалми цела вечер, им се појавил токму нашиот Господ Исус Христос, кој ги охрабрувал да ги издржат до крај сите страдања кој ке им дојдат.

По седум дена пристигнувајки еден друг генерал Лисие, четириесетте војници биле извадени од зандана и донесени да им се суди, пред обајцата тирани. Гледајки дека не прифакаат да им се поклонуваат на боговите, тие наредиле, мачениците да бидат каменувани. Но со Божја сила, камењата ја грешеле целта и се вракале кон тие кои фрлале со камењата. Кога самиот Агриколе, збеснат, зел да фрла со камења и замавнал кон еден од светците, каменот се вратил и го погодил него в лице. Следниот ден војводата наредил да сите четириесет Светци да бидат фрлени во едно езеро(длабоко планинско езеро) кое се наогало во близина. Водата во ова езеро била многу студена, затоа што и надвор било ужасен студ. Откако се спуштила нокта, еден од нив, неможејки да издржи, испаднал од езерото, но умрел веднаш. Војниците од брегот кои ги пазеле заспале, само стражарот на занданата не спиел. Тој бил толку импресиониран од тоа што го поминале и од вербата на четириесетте маченици, дотолку што и тој влегол во водата и почнал да вика на целглас: "И јас сум Христијанин!".неговото име било Аглаие.

Следниот ден, изутрината, двајцата генерали отишле на брегот на езерото и останале занемени кога ги виделе дека лугето од езерото се живи. Разбеснат, тие наредиле да бидат извадени од таму и да бидат умртвени преку страшно страдања. А пак тие, давајки си ги душите во рацете на Исус Христос, биле среќни дека се спасија, и не го предадоа Исус Христос.

За да не остане ништо од телата на мачениците, Агриколе наредил да бидат изгорени, а коските да бидат фрлени во најблиската река. Но ништо од сево ова не се изгубило, затоа што по три дена, епископот Петру, од таа област, отишол нокта со други локалници Христијани и ги собрале од таму сите коски на светците, затоа што биле светливи, такашто можеле да бидат видени и во темнината. Тие се зачувани и до ден денес, делови од моштите на четириесетте маченици наогајки се во

Asociaţia Macedonenilor din România

A.M.R. - Д.М.Р.

Друштвото на Македонците од Романија

Asociaţia Macedonenilor din România
Друштвото на Македонците од Романија

Adresa este : Bucureşti, strada Thomas Masarik, nr. 29A, sector 2

Telefon : 212.09.22
Telefon/Fax : 212.09.23
Email :asmacedonenilor@yahoo.com.sg

VIZITAŢI
www.macedoneni.ro

Publicaţie editată de Asociaţia Macedonenilor din România, cu sprijinul Guvernului României - Departamentul pentru Relaţii Interetnice din cadrul Secretariatului General al Guvernului României

ISSN : 1582-831x

Directorul ziarului
Liana Dumitrescu

Redactor Şef
Constantina Dumitrescu

Redactor
Laura Rogobete

Tehnoredactare computerizată
Laura Rogobete

Traducere
Marjan Mihajlov

најразлични делови на светот дури и во Романија, во неколку Цркви, каде верниците доагаат и се поклонуваат со голема верба.

Празникот дал рождение на повеке убави обичаи, Христијански и Прехристијански, затоа што денот на четириесетте маченици е близу до пролетната рамноденица. Еден елемент разликувачки на традицијата на етничките македонци е младенци. Младенците не се ништо друго отколку четириесетте маченици направени од тестоза леб, премачкани со мед и насолени со ореви.

CEI 40 DE MUCENICI

În fiecare an, la începutul primăverii, în ziua de 9 martie după ritul nou şi 22 martie după ritul vechi, creştinii ortodocşi sărbătoresc pe cei 40 de mucenici din Sevastia Armeniei.

Povestea lor se petrece în secolul IV, în timpul împărăţiei lui Liciniu (308 - 324), când creştinii erau adesea pedepsiţi pentru credinţa lor. În cetatea Sevastia era pe atunci un general de oaste pe nume Agricolae, mare duşman al celor care credeau în Hristos. Hotărându-se că toţi ostaşii sunt datori să aducă jertfe zeilor, Agricolae a aflat cu mânie că patruzeci dintre soldaţii săi sunt creştini şi nu vor să asculte această poruncă. În fruntea lor se aflau trei viteji, greu încercaţi în războaie, pe nume Chiron, Candid şi Domos. Chemându-i la el, Agricolae le spuse, cu vorbe meşteşugite: “Precum în războaie aţi luptat vitejeşte pentru împăratul nostru, tot aşa şi acum arătaţi-vă credinţa şi aduceţi jertfele poruncite. Alegeţi: ori vă supuneţi, ori veţi înceta de a mai fi oşteni şi veţi fi chinuiţi!”. Şi îi aruncă pe toţi în temniţă.

Stând ei acolo şi cântând psalmi întreaga noapte, iată că li se arătş chiar Domnul nostru Iisus Hristos, care îi îmbărbătă să rabde până la capăt toate chinurile ce vor veni peste ei.

După şapte zile, sosind şi un alt general, Lisie, cei patruzeci de soldaţi au fost scoşi din temniţă şi aduşi la judecată, în faţa celor doi tirani. Văzând că nu acceptă să se închine zeilor, ei au poruncit ca mucenicii să fie loviţi cu pietre. Însă, din voia Domnului, pietrele îşi greşeau ţinta şi se întorceau asupra celor care le aruncau. Când însuşi Agricolae, mânios, a luat o piatră şi a aruncat-o asupra unuia dintre sfinţi, piatra s-a întors şi l-a lovit în faţă. A doua zi, voievodul a poruncit ca toţi cei patruzeci de sfinţi să fie aruncaţi într-un iezer (lac adânc de munte) ce se afla în apropiere. Apa acestui iezer era foarte rece, căci afară era un ger cumplit. Venind noaptea, unul dintre ei, nemaiputând rabda, a ieşit din lac, dar a murit pe loc. Ostaşii de pe margine, care îi păzeau, adormiseră, numai străjerul temniţei nu dormea. El a fost atât de impresionat de cele petrecute şi de credinţa celor patruzeci de mucenici, încât a intrat în apa rece, strigând: “Şi eu sunt un creştin!”. Numele său era Aglaie.

A doua zi, de dimineaţă, cei doi generali au mers pe malul iezerului şi s-au mirat că oamenii din apă erau încă în viaţă. Mânios, el au poruncit ca sfinţii să fie scoşi de acolo şi să fie omorâţi prin chinuri cumplite. Iar ei, dându-şi sufletele în mâinile Domnului, se bucurau că s-au mântuit şi nu s-au lepădat de Iisus Hristos.

Pentru a nu mai rămâne nimic din trupurile mucenicilor, Agricolae a poruncit ca ele să fie arse, iar oasele să fie aruncate într-un râu din apropiere. Dar nimic din toate acestea nu s-a pierdut, căci după trei zile, episcopul Petru, din acea cetate, a mers noaptea pe malul râului împreună cu alţi creştini şi au adunat de acolo toate oasele sfinţilor, căci erau luminoase, astfel încât puteau fi văzute şi în întuneric. Ele s-au păstrat până în ziua de astăzi, părticele din moaştele celor patruzeci de mucenici găsindu-se în multe locuri ale lumii şi chiar şi în România, în câteva biserici, unde credincioşii ortodocşi vin şi se închină cu evlavie.

Sărbătoarea a dat naştere mai multor obiceiuri frumoase, creştine dar şi precreştine, căci ziua celor patruzeci de mucenici este aproape de data echinocţiului de primăvară (atunci când ziua este egală cu noaptea). Un element definitoriu al tradiţiei etnicilor macedoneni îl constituie bradoştii. Bradoştii nu sunt nimic altceva decât cei 40 de mucenici făcuţi din cocă de pâine, unşi cu miere şi presăraţi cu nucă.

CONȚINUT : / СОДРЖИНА

Macedonenii din România viziteazӑ Macedonia	**2**	**Македонците од Романија ја посетуваат македонија**	**2**
Macedonenii şi rădăcinile lor	**2-4**	**Македонците и нивните корени**	**2-4**
Flacăra macedonismului	**4**	**Факелот на македонштината**	**4**
Macedonenii din România - Traind în armonie	**5-7 şi 9**	**Македонците од Романија живеејки во хармонија**	**5-7 и 9**
Evenimentele lunii	**9**	**Настани на месецот**	**9**
Manifestări de suflet	**10**	**Манифестации за душа**	**10**
Organizaţia de femei a AMR	**10-11**	**Организацијата на жени на ДМР**	**10-11**
Sfinţii 40 de mucenici	**11-12**	**Свети 40 маченици**	**11-12**